

ENGUANY, EL 14 D'AGOST

Pelegrinar a la Meca

La setmana passada, un milió i mig de musulmans, arribats de tot arreu, complien amb el ritual de la pelegrinació als sants indrets de la seua religió. Era el dia gran per a molts milions d'habitants del planeta.

Vicent Partal

Dijous passat era catorze d'agost del 1986, segons el calendari cristià. Un dia gens especial. O, en tot cas, la vespra del quinze d'agost, dia de festa major en molts dels nostres pobles.

Dijous passat, tanmateix, era també el 9 Dhou al Hadja de l'any 1406, segons el calendari musulmà. Un dia gens corrent ja que, al llarg d'aquest, més d'un milió d'àrabs i no àrabs practicants de la religió de Mahoma es retrobaren a la Vall d'Arafat, prop de la Meca, vinguts de les quatre puntes del planeta per celebrar el cinquè pilar fonamental de la seua religió: el pelegrinatge als sants llocs. Un pelegrinatge que tots els creients amb disposició econòmica i física han de realitzar almenys una vegada en la seua vida.

Enguany, prop d'un milió i mig d'homes començaren a l'alba de dijous a recitar les pregàries del Hadj: «Labbayk, Allahoma, labbayk...» Embolicats només en senzilles túniques blanques, sense cap adornament personal, obligats a assemblar-se els uns als altres, els pelegrins passaren el dia llegint l'Alcorà, muntant el Turó de la Misericòrdia o escoltant els oradors que, arreu de la vall, cridaren les alabances a Déu i el seu profeta. La imatge resulta certament espectral, però aquest és el seu propòsit. El Hadj vol recordar el dia del darrer juí, el dia de Yawm al Hachr. Cap distinció, doncs, entre el xeic i el pària, entre el professor universitari i el llaurador. Cap distinció, tret del color de la pell, entre el musulmà d'Egipte i el d'Iran. Entre el musulmà de França i el de Nigèria.

Un viatge difícil

Les xifres de pelegrins que realitzen enguany el viatge han estat relativament inferiors a la d'altres anys. De

Quasi un milió, sense distincions.

raons, en principi, se n'han donat dues: la primera el fet que enguany el pelegrinatge tingué com a dia central el catorze d'agost. El dia del Hadj no és un mateix dia cada any, sinó que canvia en funció de la lluna (més o menys a l'estil del que s'esdevé amb la setmana santa cristiana). Enguany, catorze d'agost, la temperatura de la Vall d'Arafat pot ser excessiva per a alguns pelegrins. A Hedjaz pot fer cinquanta graus a l'ombra, i no resulta per tant probable que, segons qui, pugui aguantar un dia sencer a cel ras.

Però no és aquesta l'única explicació. També n'hi ha una altra d'econòmica: en poc de temps, les tarifes aèries i el preu del sojorn en terra santa s'han multiplicat per tres, malgrat que un munt de companyies aèries —molt especialment les dels països àrabs— ofereixen un preu sensiblement inferior als habituals per a pelegrins. Les formalitats prèvies són

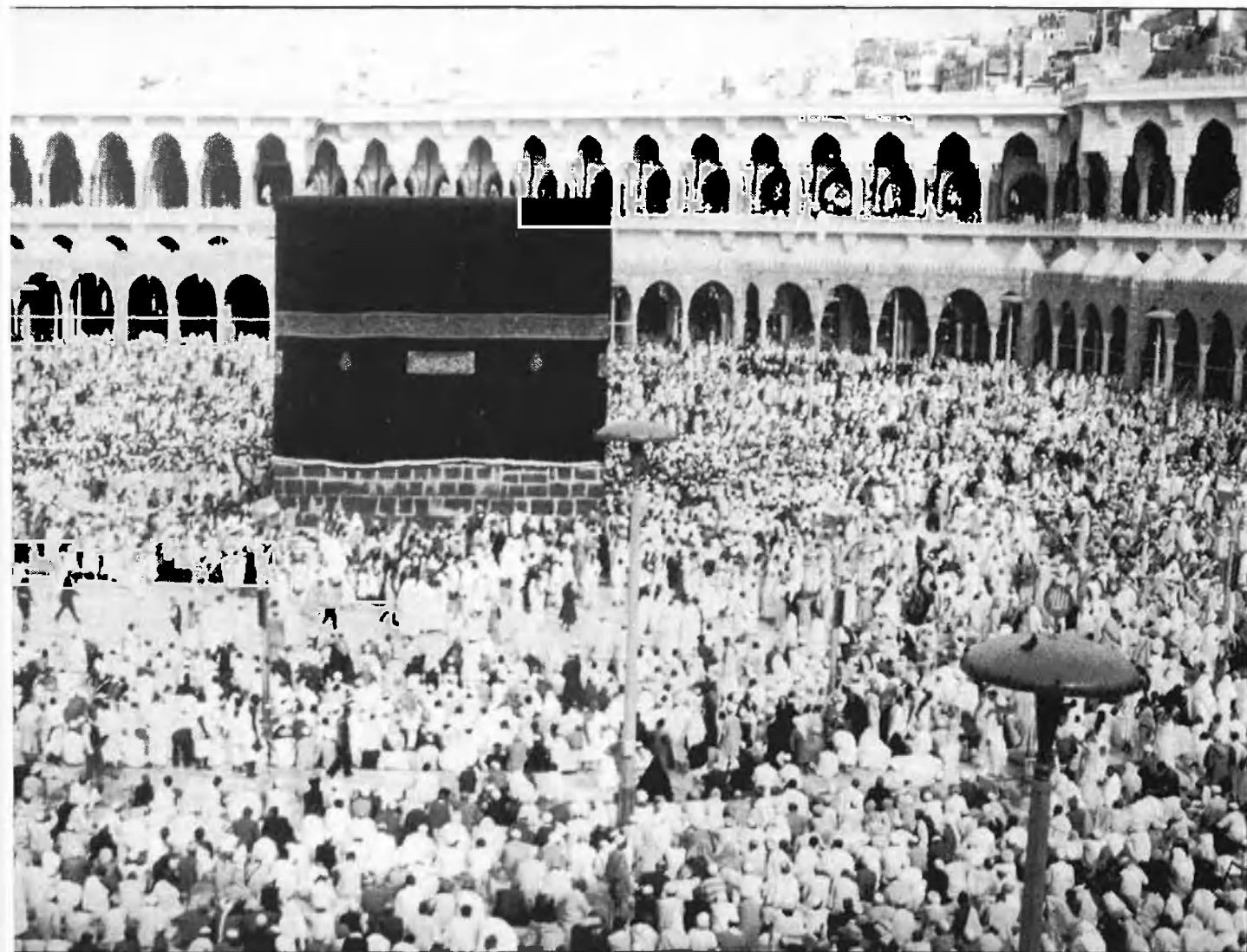
complicades: Una vegada en possessió del bitllet, els viatgers han de procurar-se també un xec de 869 riads saudís (unes quaranta mil pessetes) que els servirà per

pagar l'estada i tot el cerimonial de la pelegrinació, el transport en vehicles de Djeddah —l'aeroport d'arribada— a Medina i la Meca, les llarguissimes formalitats d'entrada al país i l'allotjament a la Ciutat dels Pelegrins. Amb això i un certificat de vacunació, ja només cal adreçar-se a l'ambaixada o al consolat del regne de l'Aràbia Saudita i començar a preparar l'equipatge. Una feïnada, segons com.

L'any que més pelegrins s'acostaren a la Meca va ser el 1983, en què es superà, per única vegada en la història, la xifra del milió de visitants estrangers. L'any passat en foren vuit-cents cinquanta mil, i les estimacions sobre enguany parlen de sis-cents quaranta mil.

Els iranians, els primers

El major nombre d'ells provenen de l'Iran, de Khomeyni; enguany, uns

150.000, seguits de ben prop pels egipcis, trenta mil menys. Darrere d'ells, augmenant constantment però amb unes xifres inferiors, iraquians, tunisians, indis, malaisians... francesos i alemanys.

Sens dubte, aquests darrers són els més exòtics pelegrins de la Gran Mesquita. Els únics països europeus que hi aporten un nombre significatiu de pelegrin són ells, i es calcula que enguany arribaran a Djeddah dos mil alemanys i cinc mil francesos. Aquests darrers han estat realitzant el pelegrinatge des de fa molts anys en quantitats minúscules. Els alemanys, en canvi, el feren per primera vegada l'any 1980, en què n'arribà una expedició de tretze. No tots ells són, com podria pensar-se, fills d'emigrats àrabs.

En les llistes oficials del pelegrinatge consten també alguns iugoslaus, albanesos, espanyols, italians, grecs i belgues. Uns quants d'illes del Carib, un grapat de nord-americans i alguns habitants de les Guaianes conformen la representació americana, i completen el mapa d'una religió que sembla trobar la identitat en l'expansió contínua.

Cerimonial i ritus d'un pelegrinatge

L'estada a Arafat i Mima constitueix, sens dubte, al llarg de tres inacabables dies, el centre de la visita als sants llocs. En aquests dos indrets els pelegrins es barregen en tendes de campanya o dormint en terra. A Mima, dos rituals difícils d'acomplir: la lapidació, que commemora el gest d'Abraham en lapidar Satan, i la immolació d'una bèstia. Sortosament, en el primer cas, pots confiar les pedres a algun company de pelegrinatge. Pel que fa a la immolació, tot i que no es tracta d'un ritual obligatori, són pocs els viatgers que es resisteixen a no efectuar-la. El problema arriba, cada any, a l'hora que el sol comença a eixir, el dia de l'Aid el idh'ha, el dia del sacrifici. En aquell moment milers de pelegrins es llancen sobre els altars de Mima, convençuts que aquella és l'única hora en què el sacrifici és vàlid. Una idea errònia, però que provoca sempre, per l'aglomeració de gent al voltant dels altars de sacrifici, més d'una desena de morts.

De fet, el sacrifici pot realitzar-se a qualsevol hora del dia, i una comple-

xa organització en té cura, tant de facilitar —previ pagament— els animals, com de recollir-ne la carn, que serà lliurada a països necessitats per mitjà d'avions especials. Tot i així, no pot evitar-se que una massa d'un milió i mig d'enfervorits creients provoqui problemes, per l'excés de pietat religiosa.

Problemes que es reproduiran a l'hora de realitzar la circumval·lació de la pedra santa de la Kaaba de la Meca, un altre ritual no obligatori, però que cap musulmà no gosarà incomplir. Allí els impeditos poden ser transportats al voltant del meteorit negre en cadires de braços per unes poques monedes. I allí és on el control sobre els viatgers és més estricte. La Meca és una ciutat exigua i no pot allotjar una quantitat tan monumental de gent. ¿La solució? Lògica: que hi vagen per rigorós torn d'arribada. Enguany els pelegrins que arribaven abans de l'1 d'agost feien primer la visita a Medina, per anar després a la Meca. Passat aquest dia, els pelegrins que arribaran a Djeddah realitzaran, de primer, la visita a la Meca, i, una vegada acabats tots els rituals del pelegrinatge, s'acostaran a Medina. □